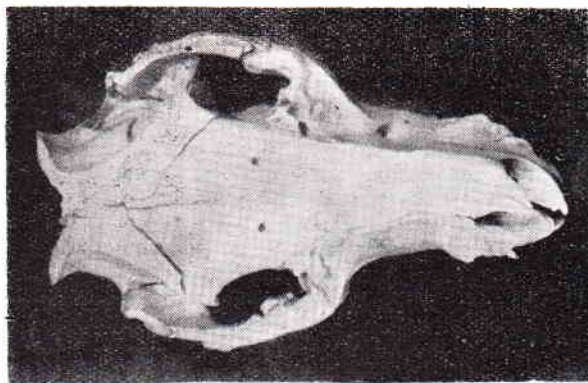

kości trzewioczaski oraz wypływem śluzowo-ropnym z oczu i nosa. Później nastąpiły krwawienia przybierające czasem formę krwotoków.

Po silniejszych krwawieniach temperatura wewn. warchlaków spadała do $37,9^{\circ}\text{C}$. Jeden z warchlaków został poddany ubojowi z konieczności.

Załączone zdjęcia przedstawiają głowę warchlaka za życia oraz zdjęcie z góry trzewioczaski po jej wypreparowaniu.

Reszta prosiąt obu macior nie wykazywała żadnych odchył od normy.

Adres autora: dr Jan Chwalibóg, Gorzów Wlkp., Bohaterów Warszawy 4.

MATYLDA SZCZUDŁOWSKA

ZAPALENIE POWIEK I SPOJÓWEK USUNIĘTE ŚCISŁĄ DIETĄ

Z Katedry Chirurgii Wydziału Wet. WSR we Wrocławiu
Kierownik: doc. dr RYSZARD BADURA

Wyprysk sączący powiek (*eczema impetiginosum*) oraz ropne zapalenie spojówek (*conjunctivitis blennorrhoeica*) u psa 3-letniego długowłosego (Lhannaterrier) został uwidoczniiony, w sposób wyraźnie od-

Zapalenie powiek i spojówek usunięte ścisłą dietą

dający objawy chorobowe na załączonym zdjęciu. Skóra powiek o prawie zupełnie wypadłych włosach jest wilgotna od wysięku, zlepiającego włosy na grzbiecie nosa i między oczami w rodzaj kosmyków brudnych i suchych. Nadają one oczom znamieny wygląd schorowanych, o zmniejszonych szparach powiekowych w następstwie istniejącego co powinien czas powiekościsku, wywołanego odruchem ze zbolatych powiek i spojówek.

Ropienie spojówek wyprzedzało o dwa tygodnie zmiany wypryskowe powiek, a te ostatnie liczyły do chwili zdjęcia dziesięć dni. Było ono następstwem już dawniej toczącego się zapalenia spojówek z ropnym wysiękiem, wydostającym się w chwili powiekościsku na skórę dolnych i górnych powiek. U psa takiego jak okaz opisany uważa się długie bujne włosy oczu za czynnik mechaniczny, stale drażniący spojówki i rogówki, który w końcu doprowadza do zapalenia i jest odpowiedzialny za jego podtrzymywanie. Lecz wszystkie psy tego pokroju, a więc bujno- i długowłose musiały by w ten sam lub w podobny sposób chorować na oczy, a jednak chorują tylko niektóre. Ponadto usunięcie włosów z pobliża chorych oczu powinno spowodować rychłe polepszenie i wygojenie sprawy chorobowej, jak to stale obserwuje się po usunięciu ciała obcego, gdy ono wywołuje zapalenie spojówki. Jednak tak nie jest. Dowodzi tego i opisany przypadek, w którym gdy pies zaczął łzawić z początkiem choroby wystrzyżono włosy z sąsiedztwa oczu i odsłonięto je zanim rozwinęły się zmiany wypryskowe na skórze powiek. Uporczywe więc zapalenie spojówek w danym przypadku wynikło pod wpływem czynników wewnętrznych ustroju, w rodzaju chorobotwórczych odruchów trzewiowo korowych, powstających na tle zaburzeń przemiany przy nadmiernym żywieniu. Za takim ujęciem przemawia nagle polepszenie i rychłe ustąpienie objawów chorobowych po zastosowaniu przez dobę, diety ścisłej, ograniczającej się później do żywienia raz dziennie w ciągu pięciu dni aż do wyzdrowienia.

Zwrot tego rodzaju w przebiegu dotąd uporczywego procesu wskazywał na związek między żywieniem a utrzymywaniem się objawów chorobowych oczu. Zmiana żywienia na bardziej skąpe, a w następstwie polepszenie i wygojenie zapalenia powiek i spojówek kazały domyślać się istnienia czegoś w rodzaju tzw. nadmiarów żywnościowych, obciążających gospodarkę ustrojową i w ten sposób wyzwalających nieprawidłowe odruchy, przeszkadzające ustępowaniu przedstawionego schorzenia oczu.

Adres autora: dr Matylda Szczudłowska, Wrocław, ul. Łukasiewicza 13 m 4.

LUDWIK MALKOWSKI

PZLZ Kraków

CIĘCIE CESARSKIE U KROWY W LEWEJ SŁABIŹNIE

Podobnie jak w każdej dziedzinie nauk, tak i w pracy lekarza weterynarii praktyka, staramy się osiągnąć coraz to lepsze wyniki, przez stosowanie coraz to skuteczniejszych i dostępniejszych metod zabiegów lekarsko - weterynaryjnych.

W doniesieniu niniejszym dorzucam kilka uwag na temat laparatomii przy ciężkich porodach u bydła. Od czasu, kiedy cesarskie cięcie u krów zaczęto stosować, coraz więcej lekarzy wet., wykonuje je ratujące cenne sztuki od uboju z konieczności.

Cięcie cesarskie u krowy może wykonać każdy lekarz wet. bez specjalnego wysiłku i w bardzo krótkim czasie (w porównaniu z embriotomią) i dlatego należy je zawsze stosować tam, gdzie nie mamy gwarancji, że przeprowadzimy poród pewnie i szybko bez zabiegu chirurgicznego.